

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15026731	Campo de San Alberto	Noia	2017/2018

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
ADG	Administración e xestión	CSADG01	Administración e finanzas	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0656	Simulación empresarial	2017/2018	6	140	168

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	OLGA FRAGA LOMBARDÍA
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión equipo directivo

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O entorno produtivo de Noia e comarca está baseado en PEMES, fundamentalmente do sector servizos e con pouca especialización, que realizan todas as funcións da empresa, polo que demandan profesionais de grao superior cunha formación ampla e que contemple todos os ámbtos funcionáis da empresa,

Neste senso esta programación pretende achegar o alumno tarrantas que permitaanlie elaborar un plan de empresa asi como realizar a sua xestion.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	O emprendedor e o plan de empresa trámites e documentos	Nesta unidade didáctica valoraremos os diferentes factores a ter en conta para a formación dunha empresa a través dos trámites a facer	40	25
2	Estudio de mercado	Nesta unidade didáctica sinalaremos as oportunidades e ameazas ó analizar o mercado buscando un nicho de negocio	30	15
3	Fontes financeiras e xestión da actividade comercial e financeira	Nesta unidade didáctica coñeceremos as diferentes fontes financeiras así como a súa xestión	40	25
4	Viabilidade empresarial	Nesta unidade didáctica analizaremos a viabilidade técnica dun negocio	20	15
5	Xestión do marketing e dos recursos humanos	Nesta unidade didáctica veremos a importancia das campañas de publicidade e o fomento do traballo orientado aos resultados	20	10
6	Internacionalización e globalización	Nesta unidade didáctica analizaremos as distintas estratexias para acceder ós mercados internacionais	18	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	O emprendedor e o plan de empresa trámites e documentos	40

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina os factores da innovación empresarial en relación coa actividade de creación de empresas.	NO
RA3 - Determina a organización interna da empresa, a forma xurídica e os recursos necesarios, para o que analiza as alternativas dispoñibles e os obxectivos marcados co proxecto.	NO
RA4 - Comproba a viabilidade da empresa mediante diversos tipos de análise, tendo en conta os factores que poidan influir nela.	NO
RA5 - Xestiona a documentación necesaria para a posta en marcha dunha empresa, analizando os trámites legais e as actuacións necesarias que levan consigo a realización do proxecto empresarial.	SI
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.4 Determináronse as facetas do carácter emprendedor desde o punto de vista empresarial.
CA3.1 Identifícanse as principais características do sector empresarial en que se desenvolva a idea de negocio.
CA3.2 Recoñécéronse os tipos de empresas existentes.
CA3.3 Establecéronse claramente os obxectivos da empresa.
CA3.4 Relacionouse a organización establecida pola empresa co seu tipo e cos seus fins.
CA3.5 Identifícanse as funcións dentro da empresa
CA3.6 Seleccionouse a forma xurídica adecuada.
CA4.2 Contrastouse o cumprimento da normativa legal do futuro negocio.
CA5.1 Recoñeceuse a esixencia da realización de trámites legais esixibles antes da posta en marcha dun negocio.
CA5.2 Diferenciáronse os trámites que se seguirían en función de forma xurídica que se elixa.
CA5.3 Identifícanse os organismos ante os que cumpra presentar os trámites.
CA5.4 Cubriuse a documentación necesaria para a constitución da empresa.
CA5.5 Realizáronse os trámites fiscais para a posta en marcha.
CA5.6 Realizáronse os trámites necesarios ante a autoridade laboral e a Seguridade Social
CA5.7 Realizáronse os trámites necesarios que cumpra realizar noutras administracións públicas á hora de abrir un negocio.
CA5.8 Recoñeceuse a existencia de trámites de carácter específico para determinados tipos de negocios.

Criterios de avaliación
CA5.9 Valorouse a importancia do cumprimento dos prazos legais para a tramitación e a posta en marcha dun negocio.
CA6.6 Analizouse a normativa fiscal e cumpríronse as obrigas fiscais.

4.1.e) Contidos

Contidos
Proceso innovador na actividade empresarial. Factores de risco na innovación empresarial: facetas da persoa emprendedora. A persoa promotora e a idea. Selección de ideas de negocio. Plan de empresa. Empresa: clasificación, forma xurídica, obxectivos, organización funcional e responsabilidade social. Trámites xerais para os diversos tipos de empresa. Tramites específicos. Negocios particulares. Autorizacións, instalación ou constitución. Inscripcións en rexistros. Carnés profesionais. Uso de ferramentas informáticas na elaboración e na exposición do proxecto empresarial.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Estudio de mercado	30

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina os factores da innovación empresarial en relación coa actividade de creación de empresas.	NO
RA2 - Selecciona unha idea de negocio analizando o mercado.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Examináronse as facetas da innovación empresarial (técnicas, materiais, de organización interna e externa, etc.), relacionándoas como fontes de desenvolvemento económico e creación de emprego.
CA1.2 Relacionáronse a innovación e a iniciativa emprendedora coas implicacións que ten para a competitividade empresarial.
CA1.3 Valoráronse os aspectos inherentes á asunción de risco empresarial como motor económico e social.
CA1.4 Determináronse as facetas do carácter emprendedor desde o punto de vista empresarial.
CA2.1 Avaliáronse as implicacións que leva consigo a elección dunha idea de negocio.
CA2.2 Diferenciouse entre o que pode ser unha simple idea e unha idea de negocio factible.
CA2.3 Sinaláronse as vantaxes e os inconvenientes das propostas de negocio.
CA2.4 Determinouse o produto ou servizo que se queira proporcionar coa idea de negocio.
CA2.5 Concretáronse as necesidades que satisfai e o valor engadido da idea de negocio proposta.
CA2.6 Identificouse a clientela potencial atendendo aos obxectivos do proxecto de empresa.
CA2.7 Efectuouse unha análise de mercado para comprobar se existe un nicho nel.
CA2.8 Efectuouse unha análise da competencia para situar o produto.

4.2.e) Contidos

Contidos
Análise de mercados.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Fontes financeiras e xestión da actividade comercial e financeira	40

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina os factores da innovación empresarial en relación coa actividade de creación de empresas.	NO
RA3 - Determina a organización interna da empresa, a forma xurídica e os recursos necesarios, para o que analiza as alternativas dispoñibles e os obxectivos marcados co proxecto.	NO
RA4 - Comproba a viabilidade da empresa mediante diversos tipos de análise, tendo en conta os factores que poidan influir nela.	NO
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.2 Relacionáronse a innovación e a iniciativa emprendedora coas implicacións que ten para a competitividade empresarial.
CA1.7 Definíronse axudas e ferramentas públicas e privadas para a innovación, a creación e a internacionalización de empresas, relacionándoas estruturadamente nun informe.
CA3.3 Establecéronse claramente os obxectivos da empresa.
CA3.4 Relacionouse a organización establecida pola empresa co seu tipo e cos seus fins.
CA3.5 Identificáronse as funcións dentro da empresa
CA3.7 Efectuouse unha asignación eficiente dos recursos necesarios.
CA3.8 Recoñecéronse e seleccionáronse as posibles fontes de financiamento.
CA3.9 Valorouse a importancia de dotar a empresa da estrutura adecuada para o seu mantemento.
CA4.3 Comprobouse a accesibilidade das fontes de financiamento para a posta en marcha do negocio.
CA6.1 Efectuouse unha planificación sobre as necesidades de aprovisionamento da empresa.
CA6.2 Xestionouse o proceso de comercialización dos produtos da empresa.
CA6.3 Xestionáronse os recursos humanos.
CA6.4 Confeccionouse e verificouse a contabilidade da empresa.
CA6.5 Planificáronse as necesidades financeiras da empresa.
CA6.6 Analizouse a normativa fiscal e cumpríronse as obrigas fiscais.
CA6.7 Valorouse a organización da propia tarefa.
CA6.8 Realizouse o traballo entre os membros do grupo.
CA6.9 Realizouse cada tarefa con rigor e corrección para obter un resultado global satisfactorio.

4.3.e) Contidos

Contidos
Axudas e ferramentas para a innovación empresarial.
Actividade empresarial.
Asignación de recursos.
Fontes de financiamento
Análise económico-financeira de proxectos de empresa.
Plan de aprovisionamento.
Xestión da contabilidade como toma de decisións, das necesidades de investimento e financiamento, e das obrigas fiscais.
Equipos e grupos de traballo. Traballo en equipo: toma de decisións. Confección e deseño dos equipos dentro da empresa creada.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Viabilidade empresarial	20

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina os factores da innovación empresarial en relación coa actividade de creación de empresas.	NO
RA2 - Selecciona unha idea de negocio analizando o mercado.	NO
RA4 - Comproba a viabilidade da empresa mediante diversos tipos de análise, tendo en conta os factores que poidan influir nela.	NO
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.3 Valoráronse os aspectos inherentes á asunción de risco empresarial como motor económico e social.
CA1.5 Seleccionáronse experiencias de innovación empresarial describindo e valorando os factores de risco asumidos en cada unha.
CA1.7 Definíronse axudas e ferramentas públicas e privadas para a innovación, a creación e a internacionalización de empresas, relacionándoas estruturadamente nun informe.
CA2.1 Avaliáronse as implicacións que leva consigo a elección dunha idea de negocio.
CA2.2 Diferenciouse entre o que pode ser unha simple idea e unha idea de negocio factible.
CA2.3 Sinaláronse as vantaxes e os inconvenientes das propostas de negocio.
CA2.8 Efectuouse unha análise da competencia para situar o produto.
CA4.1 Efectuouse un estudo da viabilidade técnica do negocio.
CA4.7 Comprobouse a viabilidade económica por medio da análise de proxectos de investimento.
CA4.8 Elaborouse un plan de viabilidade a longo prazo para poder efectuar unha mellor planificación na empresa.
CA6.10 Materializouse nun expediente o proxecto empresarial e expúxose ao público.

4.4.e) Contidos

Contidos
Proceso innovador na actividade empresarial.
Factores de risco na innovación empresarial: facetas da persoa emprendedora.
Tecnoloxía como clave da innovación empresarial.
Internacionalización das empresas como oportunidade de desenvolvemento e innovación.
Competencia.
Investimento na empresa.

Contidos

Plan de viabilidade.

Análise económico-financeira de proxectos de empresa.

Expediente do proxecto: elaboración e selección do destinatario.

Exposición pública do proxecto: técnicas de captación da atención. Destrezas comunicativas.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Xestión do marketing e dos recursos humanos	20

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina os factores da innovación empresarial en relación coa actividade de creación de empresas.	NO
RA4 - Comproba a viabilidade da empresa mediante diversos tipos de análise, tendo en conta os factores que poidan influír nela.	NO
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.2 Relacionáronse a innovación e a iniciativa emprendedora coas implicacións que ten para a competitividade empresarial.
CA1.4 Determináronse as facetas do carácter emprendedor desde o punto de vista empresarial.
CA1.7 Definíronse axudas e ferramentas públicas e privadas para a innovación, a creación e a internacionalización de empresas, relacionándoas estruturadamente nun informe.
CA4.4 Efectuouse unha análise sobre a capacitación profesional para levar a cabo as actividades derivadas do tipo de negocio elixido.
CA4.5 Realizouse unha análise do impacto ambiental de proxecto de empresa.
CA4.6 Realizouse unha análise dos riscos laborais de proxecto de empresa.
CA6.3 Xestionáronse os recursos humanos.
CA6.8 Realizouse o traballo entre os membros do grupo.

4.5.e) Contidos

Contidos
Axudas e ferramentas para a innovación empresarial.
Empresario ou empresaria.
Xestión comercial, de márketing e de recursos humanos na empresa.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Internacionalización e globalización	18

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina os factores da innovación empresarial en relación coa actividade de creación de empresas.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.6 Propuxéronse posibilidades de internacionalización dalgunhas empresas como factor de innovación destas.

4.6.e) Contidos

Contidos
Internacionalización das empresas como oportunidade de desenvolvemento e innovación.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

O proceso de ensinanza-aprendizaxe programarase, fundamentalmente, basándose na realización dunha serie de actividades de aprendizaxe (de forma individual e/ou en grupos) que pretende propicia-la iniciativa do alumnado e o proceso de autoaprendizaxe desenvolvendo capacidades de comprensión e análise, de relación e de búsqueda e manexo da información e que intentan, ademáis, conecta-la aula co mundo real, as empresas, profesionais e organismos administrativos que conforman o entorno profesional e de traballo do técnico que se quere formar. Complementándose estas actividades con explicacións do profesor, e con exposicións e debates dos alumnos.

O proceso para acadar a avaliación positiva concrétese nos Criterios de Avaliación e Mínimos Esixidos reflexados nos apartados anteriores.

Criterios de Cualificación

O procedemento de avaliación deste módulo, responde a modalidade de avaliación ordinaria, coa característica de continua, toda vez que e precisa a asimilación total dos conceptos e metodoloxías expostas en cada unidade temática de cara a continuar con posteriores concepcións e de acumulativa, no sentido de que as unidades temáticas posteriores precisan do dominio das anteriores para a súa comprensión.

A cualificación realizaráse:

a) En termos xenerais

Tomando como referencia os obxectivos, expresados en Resultados de Aprendizaxe, os Criterios de Avaliación do módulo e os obxectivos xerais do ciclo formativo, segundo o establecido no correspondente currículo.

- A cualificación será numérica, entre un e dez, sen decimais.
- Consideraranse positivas as puntuacións iguais ou superiores a cinco puntos.

A avaliación realizarase ao longo de todo o proceso formativo do alumnado, polo que ten un carácter continuo. Por este motivo, e como ensino presencial cumprirá a asistencia do alumnado ás actividades programadas para o módulo.

b) En termos específicos.

No perfil de este módulo e importante a determinación da nota de forma que se ponderen tanto os coñecementos adquiridos como a resposta nos traballos a actitude e comportamento. Por este motivo, para superar positivamente o módulo profesional aplicaranse os seguintes criterios de cualificación que se poden clasificar en dúas categorías: Actitudinais e Cognoscitivos.

Actitudinais. Con una porcentaxe de un 10%, y desglosada en :

- Asistencia e Puntualidade
- Actitudes e Valores: As actividades e os traballos no grupo, podendo avaliarse:

1. calidade dos traballos e informes
2. claridade das exposicións
3. interese e participación nas actividades,
4. criterios e a actitude con que se enfrontan ó traballo
5. coordinación dos alumnos no grupo
6. diálogo con os outros grupos.

O profesor valorará estes dous aspectos baseándose nas Táboas de Observación as que fai referencia cada Unidade Didáctica.

Cognoscitivos. O 90 % restante repartirase de forma equitativa entre:

-Tarefas desenroladas de forma persoal na casa ou na aula (Listas de Cotexo):

- 1.A carpeta do alumno con todo o material impartido e exercicios realizados (Listas de Cotexo)
- 2.Resolución de exercicios, cuestionarios e casos prácticos realizados na aula, co o fin de coñecer e avaliar o grado de comprensión dos contidos.
- 3.Manexo suficiente do software específico proposto polo profesor para realización das diferentes actividades (Listas de Cotexo).

- Probas escritas, que poderán conter:

a)Una parte teórica, que se concreta nos cuestionario teóricos de repaso de cada unidade. Esta parte fará referencia ós contidos de cada Unidade Didáctica.

b)Unha parte práctica, será deseñada de acordo aos casos prácticos que se fixeron na clase.

Para superar a avaliación trimestral o/a alumno/a deberá superar individualmente cunha nota igual ou superior a 5 as probas escritas e ter unha valoración positiva nas tarefas desenroladas (Carpeta do Alumno, Manexo do software, Exercicios e casos).

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Proba obxectiva final.

Ó remate do curso, despois da terceira avaliación parcial e antes da avaliación final, realizarase unha proba obxectiva final na que cada alumno/a recuperará a/as unidades didácticas que non teña superadas. A puntuación da proba será de 0 a 10 puntos, sendo necesario obter unha nota mínima de 5 para superala.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Procedemento de avaliación do alumnado con perda do dereito á avaliación continua.

A avaliación continua do/a alumno/a require a asistencia regular ás clases. Quen teña un total de faltas de asistencia non xustificadas ás aulas superior ó 10% do total do horario do módulo (máis de 9 faltas) perderá o dereito a presentarse as probas parciais obxectivas de cada unidade didáctica e mesmo perderá as cualificacións parciais das unidades didácticas ás que se houberse presentado.

Estes/as alumnos/as serán avaliados mediante unha proba extraordinaria de avaliación (proba de carácter obxectivo) sobre toda a programación do módulo. Para estes/as alumnos/as a nota final formarase unicamente coa nota desta proba obxectiva final e deberán obter unha nota de 5 ou superior para superar o módulo profesional.

Esta proba extraordinaria de avaliación será previa a avaliación final de módulos correspondente

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Mensualmente realizarase unha valoración da evolución da programación.

Ó final do ano realizase unha valoración global

Ó final do curso académico realizarase unha enquisa entre o alumnado para valorar a práctica docente,

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A observación do alumnado e a realización de actividades nas primeiras semanas do curso é fundamental para coñecer a situación de partida dos alumnos/as e do grupo-clase e propiciar a aprendizaxe significativa do alumno. O obxectivo será avaliar:

-A actitude e motivación en relación ao traballo de clase e ao traballo persoal: atención ante as explicacións, preguntas... participación xeral e o esforzo ante a demanda da realización de tarefas, presentación e coidado do material ou da carpeta de traballo. -Asistencia e comportamento
-Coñecementos e formación anterior.

Coñecida a situación de partida do alumno/a e as dificultades que observamos, tentaremos establecer a tempo as oportunas medidas: reforzo educativo de tipo curricular e adaptación de recursos e materiais.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Para posibilitar a consecución por parte de todos os alumnos dos mínimos reflexados na programación, propóñense as seguintes medidas:

- Priorizar o desenvolvemento de determinadas capacidades naqueles alumnos que así o requiran
- Buscarase a comprensión dos aspectos esenciais de cada tema por parte de todo o grupo
- A profundización e o estudo detallado de casos concretos dependerá das capacidades individuais de cada alumno.
- Diseñaranse actividades de reforzo para aqueles alumnos que non son capaces de seguir o ritmo normal da clase
- Propoñeranse actividades que permitan profundizar no desenvolvemento do espírito crítico e a capacidade reflexiva.
- Seguimento do traballo diario: valoración da evolución que presenta respecto á situación inicial.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

A educación en valores cívicos e profesionais está presente en todas as unidades didácticas que forman o módulo coa finalidade de formar cidadáns e profesionais comprometidos cos valores dunha sociedade democrática.

Trataráanse os seguintes temas transversais:

- Igualdade de dereitos no mundo do traballo.
- Respeto ao medio ambiente.
- Defensa dos consumidores
- Respeto dos valores democráticos
- Responsabilidade social das empresas.
- Fomento do consumo responsable.

As actuacións concretas para incorporar os temas transversais serían:

- Aproveitar a celebración dos días conmemorativos que se relacionan con estes temas transversais, para a realización de actividades

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

En principio non están previstas.

Ao longo do curso pode que xurda a oportunidade de asistir a algunha conferencia ou visitar algunha empresa ou organismo.

10.Outros apartados

10.1) Visitas diversas

- Realización de visitas a empresas e organismos.
- Recollida de información en empresas e organismos públicos
- Realización de xestións en organismos públicos
- Visitas a feiras e exposicións de materiais e actividades relacionada